

บทที่ ๔

กระทู้ถามประเภทต่าง ๆ ที่ถามในสภาผู้แทนระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๑๕-๒๕๑๖

กระทู้ถามเป็นวิธีการควบคุมรัฐบาลโดยตรงวิธีหนึ่งที่บรรดาสมาชิกรัฐสภาไทยนิยมใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ทั้งนี้เพราะเหตุว่า การตั้งกระทู้ถามเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือขออนโยบายหรือเพื่อเร่งรัดการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารให้ดำเนินไปอย่างรวดเร็วและได้ผลก็ยิ่งขึ้นนั้นไม่จำเป็นที่จะต้องอาศัยความร่วมมือของสมาชิกคนอื่น แต่เป็นเอกสิทธิ์เฉพาะตัวของสมาชิกแต่ละคนที่จะสอบถามหรือเร่งรัดการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารได้โดยตรง นับแต่ที่ประเทศไทยได้เปลี่ยนระบบการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชมาเป็นระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยโดยมีรัฐสภาเป็นหลักทางการปกครองตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับก็ได้บัญญัติให้รัฐสภามีอำนาจควบคุมราชการแผ่นดิน ซึ่งการตั้งกระทู้ถามแก่รัฐมนตรีก็เป็นวิธีการหนึ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ให้เป็นอำนาจในการควบคุมการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐสภา สมาชิกรัฐสภาไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสภาผู้แทนได้ใช้อำนาจในการตั้งกระทู้ถามนี้อย่างกว้างขวางอันอาจจัดจำแนกประเภทของกระทู้ถามที่สมาชิกสภาผู้แทนได้ถามรัฐมนตรีในที่ประชุมสภา นับแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ ออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ ๔ ประเภทดังนี้คือ

๑. กระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เศรษฐกิจของประเทศ
๒. กระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางด้านสังคม การศึกษา และสาธารณสุข
๓. กระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานของรัฐบาลที่เกี่ยวข้องกับระบมราชการและอื่น ๆ
๔. กระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางด้านความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

กระทู้ถามแต่ละประเภทล้วนแต่มีขอบเขตกว้างขวาง สันนิษฐานโดยทั่วไปของกระทู้ถามนับแต่ปี ๒๕๑๕ จนถึงปี ๒๕๑๖ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาผู้แทนมีความสนใจในปัญหาที่คล้ายคลึงและเหมือนกันอย่างมาก คงจะได้ศึกษาโดยลำดับต่อไป

๔.๑ กระตุกถามที่เกี่ยวข้อง เนื่องกับ เรื่อง เสรีธุรกิจของประเทศ

กระตุกถามที่จัดรวมไว้ในประเภทนี้ส่วนใหญ่เป็นกระตุกถามที่ดำรงรัฐมนตรี เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของราษฎร การค้าระหว่างประเทศไทยกับนานาประเทศ ฐานะทางเสรีธุรกิจของประเทศไทย และการคมนาคมภายในประเทศ กระตุกถามในประเภทนี้ส่วนใหญ่ มุ่งที่จะทราบผลทางการปฏิบัติของรัฐบาลในปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะหน้า การแก้ไขปัญหานั้นในระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของราษฎรจะได้รับความเอาใจใส่และสนใจเป็นพิเศษจากสมาชิกสภาผู้แทน ซึ่งจะสังเกตได้จากจำนวนของกระตุกถามมีมากกว่า กระตุกถามในเรื่องอื่น ๆ ในประเภทเดียวกัน กระตุกถามที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพของราษฎรนี้ สมาชิกสภาผู้แทนจะตั้งกระตุกถามขึ้นอย่างสม่ำเสมอทุกครั้งที่มีการประชุมสภาและจะถามในทุกรอบเรื่องที่เห็นวาระราษฎรผู้ประกอบอาชีพ เริ่มจะมีอุปสรรคหรือมีปัญหาในการประกอบอาชีพขึ้นแล้ว เช่น กระตุกถามของ นายเสียง ไชยกาล และ นายทองอยู่ พงษ์พัฒน์ เรื่องกรรมกรแท็กซี่ หนุยกงาน ซึ่งได้ถามในสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๔๗๗, สมัย ๒ สามัญ ซึ่งมีความสำคัญว่า กรรมกรแท็กซี่หนุยกงานมีเหตุผลข้อใดให้เห็นเจตนาของหนุยกงานว่ามีความประสงค์อย่างไรอย่างใดต่อรัฐบาล และรัฐบาลมีความคิดเห็นหรือนโยบายปฏิบัติต่อเหตุการณ์เช่นนี้อย่างไร และรัฐบาลจะกระทำต่อเหตุการณ์ดังกล่าวมาแล้วประการใด * กระตุกถามนี้เป็นคำถามถึง เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างปัจจุบันซึ่งรัฐบาลเองก็ไม่อาจตอบได้เพราะ เหตุการณ์เพิ่งจะเกิดและ รัฐบาลกำลังดำเนินการสอบสวนอยู่ จากตัวอย่างกระตุกถามนี้ก็พอจะทำให้เห็นได้ว่าสมาชิก สภาผู้แทนสามารถตั้งกระตุกถามขึ้นได้อย่างทันต่อเหตุการณ์เสมอและแม้แต่ในเรื่องของ เหตุการณ์ ที่เป็นปัญหาไม่ว่าจะในระยะใกล้ก็ตาม

* รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัย ๒ สามัญ พ.ศ.๒๔๗๗ เล่ม ๑, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หน้า ๒๒๖

กระทู้ถามที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพของราษฎรทางคานเกษตรกรรมปรากฏ
ในสภาผู้แทนอบางสมาชิกรัฐสภาเป็นต้นมา ทั้งนี้เพราะเหตุว่าประชาชน
ส่วนใหญ่ของประเทศไทยประกอบอาชีพทางคานเกษตรกรรม ปัญหาทางคานเกษตรกรรมจึงเป็น
ปัญหาซึ่งสมาชิกสภาผู้แทนให้ความสนใจเป็นอย่างมากทุกสมัยประชุมของสภา ทั้งจะได้ศึกษา
จากตัวอย่างกระทู้ถามของสมาชิกสภาผู้แทน ๓ กระทู้ถามดังต่อไปนี้

๑. กระทู้ถามของ นายเทียม นันทแพทย์ เรื่องการช่วยทำนาในจังหวัดอุทัยธานี
ถามในสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๔๗๓ สมัย ๒ สามัญ มีใจความสำคัญพอสรุป
ได้ดังนี้คือ การทำนาของจังหวัดอุทัยธานีปัจจุบันอาศัยน้ำฝนอย่างเดียว ปีใดฝนแล้ง ราษฎร
ทำนาไม่ได้เลย ขอทราบว่ามีโครงการอันใดในโลกในอันจะหาวิธีให้ราษฎรจังหวัด
อุทัยธานีได้ทำนาโดยอาศัยทั้งน้ำฝนและน้ำทำให้ได้รับผลตลอดปี

พลเรือตรี พระยาสุรบุษเชนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเศรษฐการตอบกระทู้ถาม
ดังกล่าวนี้สรุปได้ว่า รัฐบาลได้วางโครงการสร้างเขื่อนกันแม่น้ำเจ้าพระยาตอนใต้แม่น้ำน้อย
ถ้าสร้างเสร็จแล้วก็จะโค่นขยายโครงการชลประทานไปถึงจังหวัดอุทัยธานีซึ่งจะช่วยการทำนา
ของราษฎรให้ได้ผลดีขึ้น ๒

๒. กระทู้ถามของนายประสิทธิ์ บุณยารมย์ เรื่องการสร้างเขื่อนกันลำน้ำพุง
ถามในสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมครั้งที่ ๑๔/๒๔๕๐ (สามัญ) สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

- ๑) ลำน้ำพุงได้เปลี่ยนทางเดิน ทำให้น้ำในหนองหาวท่วมเนื้อนาที่เลี้ยงสัตว์
เสียหายกว่า ๒,๐๐๐ ไร่
- ๒) รัฐบาลทราบและได้พิจารณาความเดือดร้อนนี้ไปอย่างไรบ้างแล้วหรือไม่
- ๓) รัฐบาลจะสร้างเขื่อนกันลำน้ำพุงและลอกทางเดินเก่าตอนต้นเขื่อนให้
เดินตามทางเดิมได้หรือไม่

^๒ Ibid., หน้า ๓๒๔

นายเขื่อน พานิชวิทย์ รัฐมนตรีว่าการเกษตรราชมการ โค้ดชมกระตูดามสรุปได้ว่า
กระทรวงมหาดและตรวจจนแล้ว น้ำเขื่อนเป็นเพียงชั่วคราว การขุดลอกทางเดิมไม่อาจแก้หน้าท่วม
หนองหวายได้ ถ้าจำเป็นก็ต้องทำเขื่อนทดน้ำใหม่ ^๓

๓. กระตูดามของ นางสุนภา นิตยสุทธิ เรื่องราษฎรขาดแคลนน้ำบริโภค ตาม
ในสภาผู้แทน ในการประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๑๒ (สามัญ) มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑) ที่อำเภออุทุมพรพิสัย จังหวัดศรีสะเกษ ขาดแคลนน้ำใช้และน้ำบริโภค
ถึงหน้าแล้ง น้ำในบ่อในสระจะแห้งหมด ตามว่ารัฐบาลจะมีวิธีแก้ไขและหาทางช่วยราษฎรประการ
ใด

๒) ในเขตสุขาภิบาลมีสระเก่าแก่โบราณ น้ำแห้งและเป็นโคลนไม่สามารถใช้
ได้ รัฐบาลจะช่วยขุดลอกให้ทันกับน้ำฝนได้หรือไม่

๓) กรมโยธาเทศบาลมีโครงการจะสร้างน้ำประปาที่อำเภออุทุมพรพิสัย
จริงหรือไม่ ถ้าจริงขอให้รีบสร้างด่วน

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบกระตูด
ถามสรุปได้ว่า ในระยะ ๒-๓ ปีนี้แล้งจัด เช่นตักน้อยทำให้ขาดแคลนน้ำ รัฐบาลพยายามแก้ไข
เพื่อสร้างเสริมให้ราษฎรมีน้ำกินน้ำใช้และน้ำเพื่อการเกษตรเป็นประจำ การแก้ไขในการจัด
หาน้ำเพื่อบริโภคและใช้ในการเกษตร รัฐบาลได้ดำเนินการโดยการจัดสร้างประปา ขุดบ่อน้ำ
ตื้น ขุดบ่อน้ำบาดาล ขุดสระและที่กักเก็บน้ำไว้ให้เป็นประจำและแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าอยู่
ตลอดมา ^๔

^๓ รายงานการประชุมสภาผู้แทน สมัยสามัญ ชุดที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๑๐, สำนักงานเลขาธิการ-
สภาผู้แทนราษฎร หน้า ๑๕๕๓

^๔ รายงานการประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๑/๒๕๑๒ (สามัญ), (พิมพ์โรเนียว), สำนักงาน-
เลขาธิการรัฐสภา, หน้า ๓๖-๓๗

กระทู้ถามนอกจากการทำมาหากินของราษฎรแล้วยังมีกระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับการเศรษฐกิจของประเทศ การค้าขายกับนานาประเทศและการคมนาคมอีกด้วย เช่น กระทู้ถามเรื่องสัญญาจำกัดโคเวตาคีนุก ของ น.ท.พระธรรมการวิจิตร ร.น. ถามในสภาผู้แทนราษฎร ในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๔๙๗ ว่า ตามสัญญาจำกัดโคเวตาคีนุก (โคเวตาคีนุก) ประเทศสยามต้องถูกลดลง ๒๐๐ ตัน ขอให้รัฐบาลแก้ไขเพื่อเป็นเกียรติแก่ประเทศ และได้โคเวตาที่ถูกตัดกลับคืนมาต้องการทราบว่ามีรัฐบาลคิดแก้ไขอย่างไร^๕ และ กระทู้ถามเรื่องเกี่ยวกับการรถไฟ ของ พระยาสมันทรรัฐมนตรี ถามในสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๔๙๗ (สามัญ) สมัยที่ ๒ มีใจความสำคัญสรุปได้ว่า รถไฟหลวงเส้นหายบอย ๆ เช่น ชนกัน ดกราง ทำให้เส้นหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของราษฎร เกิดเพราะความบกพร่องของพนักงานหรือเหตุใด รัฐบาลได้คุมครองให้รถไฟได้รับความปลอดภัยขึ้นบ้างอย่างไร^๖

๘.๒ กระทู้ถามที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางสังคม การศึกษา และสาธารณสุข

กระทู้ถามในประเภทนี้ส่วนใหญ่เน้นหนักในทางต้องการให้รัฐบาลจัดบริหารทางด้านสวัสดิการทางสังคม (Social Welfare) โดยได้ยกเอาข้อเท็จจริงที่ประชาชนกำลังประสบอยู่มาอ้างและถามถึงนโยบายและความมุ่งหมายรวมตลอดจนถึงวิธีที่จะแก้ไขความเดือดร้อนของประชาชน อย่างไรก็ตามลักษณะของกระทู้ถามในประเภทนี้มุ่งหวังแต่เพียงให้รัฐบาลจัดบริการให้แก่ประชาชนตามที่ของรัฐบาลเท่านั้นไม่ได้ก้าวเลยไปถึงขนาดที่จะให้รัฐบาลมีฐานะเป็นรัฐบาลตามแบบรัฐสวัสดิการ (Social Welfare State) แต่ประการใด

กระทู้ถามในประเภทนี้มีความสำคัญรองลงมาจากกระทู้ถามประเภทแรกเพราะเหตุที่มีผลเกี่ยวข้องกับประชามองลงมาจากการทำมาหากินของประชาชนโดยทั่วไปนั่นเอง ขอบเขตของกระทู้ถามในประเภทนี้กว้างขวางมากเช่นกัน กระทู้ถามนี้ครอบคลุมไปถึงการให้ความ

^๕ รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยที่ ๒ สามัญ พ.ศ. ๒๔๙๗, (เล่ม ๒) หน้า ๓๑๗

^๖ Ibid., หน้า ๑๔๙๑

สงเคราะห์แก่ประชาชน การศึกษาของประชาชน การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ รวมถึง การคุ้มครองสวัสดิภาพของประชาชนทางบ้านอื่น ๆ ด้วย ดังจะศึกษาได้จากตัวอย่างกระหูดาม ดังต่อไปนี้

๑. กระหูดามของ นายประมวล กุลมาตย์ เรื่อง สวัสดิภาพสังคม ตามในสภา ผู้แทน ในการประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๒๔/๒๔๕๐ (สามัญ) ชุดที่ ๑ มีความสำคัญสรุปได้ดังนี้ ^๙

- ๑) หญิงโสเภณีทวีจำนวนมากขึ้น รัฐบาลทราบหรือไม่ว่าเหตุใดจึงมีจำนวน ทวีขึ้น รัฐบาลหาทางให้เลิกโดยวิธีใด ลงมือกันแล้วเพียงใดโดยผลประการใด
- ๒) รัฐบาลจัดแพทย์ไว้แข็งแรงและป้องกันกามโรคอย่างไร
- ๓) รัฐบาลจัดแก้ไขกฎหมายป้องกันกามโรคให้ทันสมัยขึ้นหรือไม่
- ๔) ขอบทานมีมากมายในประเทศไทย รัฐบาลแก้ไขอย่างไรบ้างแล้วหรือยัง
- ๕) คนเป็นโรคเรื้อนในกรุงเทพฯ ๖ เดินกันมาก ทราบว่าหนีมาจากโรง พยาบาลนิคมโรคเรื้อนบกพร่องอย่างไรจะแก้ไขประการใด

นายทอง กัมมาธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ตอบกระหูดามว่า

- ๑) การห้ามมาหากินผิดเคืองจากสงคราม รัฐบาลพยายามแก้ไข และได้ พยายามปราบปรามโสเภณีเถื่อน ซึ่งจะทำให้จำนวนโสเภณีลดลง
- ๒) กระทรวงสาธารณสุขได้จัดตั้งกองควบคุมกามโรคขึ้น ทำหน้าที่นี้โดยเฉพาะ
- ๓) กระทรวงมหาดไทยและสาธารณสุข ได้ร่วมมือกันร่างพระราชบัญญัติ ควบคุมกามโรคให้ทันสมัยขึ้น
- ๔) รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขโดยจัดตั้งนิคมขึ้น ๓ ชนิด คือ

^๙ รายงานการประชุมสภาผู้แทน สมัยสามัญ ชุดที่ ๑ พ.ศ. ๒๔๕๐ เล่ม ๒, สำนักงาน—
เลขาธิการรัฐสภา หน้า ๒๖๖๕

๔.๑ สถานสงเคราะห์คนทุพพลภาพ ที่อำเภอพระประแดง เป็นสถานควบคุมสงเคราะห์ผู้ไม่สามารถประกอบอาชีพโดยกเว้นผู้เป็นโรคเรื้อน

๔.๒ สถานสงเคราะห์คนชรา ที่อำเภอปากเกร็ด สำหรับคนชราไม่มีญาติ

๔.๓ โรงเรียนประชาสงเคราะห์ สำหรับอบรมเด็กอนาถา

๕) คนโรคเรื้อนชอนทานมีมากเพราะ เมื่อนำไปรักษาก็ไม่พอใจเพราะขาดรายได้จึงหนีออกมา รัฐบาลจะได้พยายามจัดบริการให้ดีขึ้น

๒. กระทู้ถามควนของ น.พ.พระสภการวิจิตร ร.น. เรื่องรัฐบาลจัดการปราบปรามโจรผู้ร้ายที่แย่งชิงเงินเจ้าพนักงานอำเภอในแคว้นอย่างไร ตามในสภาผู้แทนราษฎรในการประชุมครั้งที่ ๑๒/๒๔๙๗ (สามัญ) สรุปความสำคัญได้ดังนี้ ๕

เจ้าพนักงานอำเภอในแคว้น จังหวัดนครพนม ไปเบิกเงินเดือนมาจ่ายแก่ข้าราชการในอำเภอ ถูกผู้ร้ายแย่งชิง พนักงานถูกทำร้าย ทำให้ราษฎรมีความตระหนกตกใจ รัฐบาลจะจัดการปราบปรามอย่างไร

หลวงประจักษ์ศิลปาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบกระทู้ถามว่า จังหวัดนครพนมมีเขตแดนติดต่อกับต่างประเทศอาจมีคนร้ายข้ามมาจากอีกทางคานหนึ่ง รัฐบาลจะได้จัดตั้งด่านตรวจขึ้นและกวาดค้นคนเข้าเมืองใหม่มากขึ้นและจะเพิ่มอาวุธและเจ้าหน้าที่ให้มากขึ้นด้วย

๓. กระทู้ถามควนของ นายสุธรรม สารศิริ เรื่อง ความเดือดร้อนของประชาชนและที่ดินควบคุม ตามในสภาผู้แทน ในการประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๑๕/๒๕๑๒ (สามัญ) สรุปความสำคัญได้ดังนี้ ๕

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัย ๒ สามัญ พ.ศ. ๒๔๙๗ เล่ม ๑, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร หน้า ๕๔๕

รายงานการประชุมสภาผู้แทน ครั้งที่ ๑๕/๒๕๑๒ สมัยสามัญ, (พิมพ์โรเนียว), สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา หน้า ๑๙-๒๑

๑) พระราชบัญญัติควบคุมการเช่าเกหะและที่ดินจะสิ้นสุดการบังคับภายในวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๑๒ รัฐมนตรีมหาดไทยแถลงว่าจะมีประชาชนผู้ได้รับความเดือดร้อนเมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้สิ้นสุดลงประมาณสี่แสนคน ขอทราบว่าจะแจกจำนวนราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนกี่คน เป็นข้าราชการชั้นผู้น้อยคือ ทหาร ตำรวจ กี่คน

๒) รัฐมนตรีมหาดไทยได้ให้สัมภาษณ์ว่า ได้เตรียมให้ความช่วยเหลือผู้เดือดร้อนแล้ว ขอทราบว่า ได้เตรียมอาคารสงเคราะห์ไว้กี่หลัง เตรียมงบประมาณแผ่นดินไว้ช่วยเหลือผู้เดือดร้อนเป็นจำนวนเงินเท่าใด

๓) เมื่อสัญญาเช่าเกหะและที่ดินสิ้นสุดลง หากอัตราค่าเช่าเกหะและที่ดินเพิ่มขึ้นแล้ว สิ้นค่าอื่น ๆ จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว ถ้าเป็นดังนี้ จะแก้ไขอย่างไรขอทราบนโยบาย

พลเอก ประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตอบสรุปได้ว่า กระทรวงมหาดไทยมีใจจำแนกผู้เดือดร้อนออกเป็นประเภทเช่นที่ถามมา แต่จำแนกออกเป็นผู้เช่าเกหะ และที่ดินจำนวนเท่าใด การเตรียมการช่วยเหลือก็เตรียมไว้อย่างพร้อมพร้อมแล้ว ทั้งบ้านเช่าและที่ดิน เช่น แฟลต และที่ดินทั้งในกรุงเทพฯ และตามจังหวัดต่าง ๆ

การตั้งกระทู้ถามในเรื่องที่เกี่ยวกับสังคม การศึกษา และสาธารณสุข ซึ่งเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของประชาชนโดยตรง ผู้ตั้งกระทู้ถามพยายามที่จะให้กระทู้ถามของตนได้รับคำตอบบางริบควน กระทู้ถามเหล่านี้จึงมักเป็นกระทู้ถามควน ทั้งนี้เพื่อที่จะทราบแนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนที่กำลังเผชิญหน้าอยู่ ทั้งนี้เพราะบรรดาสมาชิกสภาผู้แทนต่างคิดว่าตนเป็นผู้แทนราษฎรซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบให้รัฐบาลเอาใจใส่ต่อประชาชนในเรื่องที่ตนคิดว่ารัฐบาลอาจจะมองข้ามไป อีกทั้งกระทู้ถามในประเภทนี้มักจะได้รับคำตอบสั้นอย่างกว้างขวางจากประชาชนและบรรดาสื่อมวลชนควน ลักษณะของกระทู้ถามจึงเป็นการคาดคะเนที่จะทราบถึงวิธีการและการแก้ปัญหาของรัฐบาลว่าจะทำอย่างไรเพื่อขจัดปัญหาต่าง ๆ โดยเร็ว

๔.๑. วัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับการบริหารงานของรัฐบาลที่เกี่ยวเนื่องกับระบบราชการและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ในประเภทนี้มุ่งที่จะสอบถามข้อเท็จจริงและแนวทางในการปฏิบัติเกี่ยวกับการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหาร ลักษณะของวัตถุประสงค์โดยทั่วไปในประเภทนี้ได้แก่เอาข้อเท็จจริงขึ้นมาถว้ความบกพร่องหรือล้มเหลวของการปฏิบัติราชการของบรรดาข้าราชการโดยทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการที่ปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิดอันมีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนจะได้รับการเอาใจใส่เป็นพิเศษจากบรรดาสมาชิกสภาผู้แทน วัตถุประสงค์ในประเภทนี้มีขอบเขตครอบคลุมไปถึงเรื่องสวัสดิการของข้าราชการอันจะส่งผลไปถึงการปฏิบัติงานของข้าราชการต่อประชาชน สอดถามและชี้แจงถึงข้อบกพร่องในระเบียบการปฏิบัติราชการซึ่งหมายความว่าไปถึงการทุจริตคอหน้าพี่ของข้าราชการและการปฏิบัติงานที่หย่อนประสิทธิภาพของข้าราชการโดยทั่วไป รวมทั้งเรื่องเกี่ยวกับค่าของข้าราชการและการให้การปฏิบัติต่อประชาชน และการควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของข้าราชการโดยรัฐบาลว่ามี ความบกพร่องหรือเป็นสาเหตุที่ทำให้ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกมากน้อยแค่ไหนเพียงไร ดังจะได้ศึกษาจากตัวอย่าง วัตถุประสงค์ที่นำมาพิจารณาต่อไปนี้

๑. วัตถุประสงค์ กุระทัณฑ์ เรื่องการปรับปรุงฐานะของข้าราชการ
ถามในสภาผู้แทน ในการประชุมครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๐ (สามัญ) ชุดที่ ๑ สรุปสาระสำคัญได้ดังนี้ ๑๐

๑) รัฐบาลมีนโยบายที่จะปรับปรุงฐานะข้าราชการผู้น้อยทั่วประเทศใหม่เงิน
เดือนขั้นค่า ๔๐ บาท ไคหรือไม

๒) เงินเดือนพิเศษที่จ่ายให้แก่ข้าราชการขณะนี้จะมีเพิ่มไคอีกหรือไม่ ถ้าจะ
เพิ่ม จะเพิ่มไคตั้งแต่เมื่อไค

๓) รัฐบาลมีนโยบายแก้ไขบรรดาข้าราชการที่ทุจริตคอหน้าพี่อย่างไร และ
ไคดำเนินการไปแล้วบางไค

๑๐ รายงานการประชุมสภาผู้แทน สมัยสามัญ ชุดที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๐ เล่ม ๒, สำนักงาน-
เลขาธิการสภาผู้แทน หน้า ๑๘๗

๔) รัฐบาลจะกวาดล้างข้าราชการให้มีวินัยโดยเคร่งครัดหรือปล่อยให้
 วนที่เคยอยู่ในภาวะสงคราม

พลเรือตรี ถวัลย์ ธำรงนาวาสวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ได้ตอบกระทู้ถามนี้สรุปได้ว่า

๑) การปรับปรุงเงินเดือนของข้าราชการได้ดำเนินการแล้ว กฎหมายกำลัง
 อยู่ในการพิจารณาของสภาผู้แทน

๒) เงินเพิ่มพิเศษได้เสนอเพิ่มแล้วในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณเพิ่มเติม

๓) รัฐบาลมีนโยบายปราบปรามข้าราชการทุจริตโดยกวาดล้าง

๔) รัฐบาลได้พยายามกวาดล้างให้ข้าราชการปฏิบัติตามวินัยอย่างเคร่งครัด

๒. กระทู้ถามของ นายเลียบ นิลระตะ เรื่องเจ้าหน้าที่คนบ้านเวียงราษฎร์
 ดามในสภาผู้แทน ในการประชุมครั้งที่ ๓๓/๒๔๘๐ (สามัญ) ชุดที่ ๑ มีสาระสำคัญดังนี้ *
 เจ้าคณะกรรมกรอำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ พร้อมด้วยตำรวจได้ไป
 ทำการตรวจคนงานเวียงราษฎร์ ตำบลนาโง้งเหนือและตำบลนาโง้งใต้ รวมหลายบ้านโดย
 เจ้าของบ้านไม่ทราบเหตุผล บางรายเก็บสมบัติไปควยทำให้ราษฎรหวาดเกรงเจ้าหน้าที่ ขอดถามว่า

๑) เรื่องนี้กระทรวงทราบหรือไม่

๒) การตรวจคนงานเวียงราษฎร์ เพื่อประสงค์อะไร

๓) เจ้าหน้าที่ทราบว่าเจ้าของบ้านกระทำผิดนั้น กระทำผิดอะไร

พระบาทสมเด็จพระมหิตลาธิเบศร์ อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงว่าในขณะนี้
 ยังไม่อาจตอบได้เพราะยังไม่ได้รับรายงานและยังไม่ได้สอบสวน

๓. กระทู้ถามของ นายสมบุญ เกษสุภา เรื่องเจ้าหน้าที่ป่าไม้และพนักงานที่ดิน
 ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบด้วยระเบียบ ดามในการประชุมสภาผู้แทนครั้งที่ ๓๓/๒๔๘๐ (สามัญ)
 ชุดที่ ๑ สรุปได้ดังนี้ *๒

* Ibid., หน้า ๒๔๔๕

* ๒ รายงานการประชุมสภาผู้แทน ชุดที่ ๑ สามัญ พ.ก.๒๔๘๐, สำนักงานเลขาธิการสภา
 ผู้แทนราษฎร หน้า ๒๒๓๗

ป่าไม้ประจำอำเภอสาครยาว และพนักงานที่กินอำเภอสาครยาว จังหวัดนครสวรรค์
ร่วมกันทุจริตให้ธนาคารนครหลวงนครสวรรค์จับจองที่ดิน และออกอนุญาตให้ทำการค้ำพันชักลาก
ไม้ทำให้รัฐบาลเสียหายประมาณ ๑๐ ล้านบาทเศษ ขอถามว่า

๑) รัฐบาลทราบเรื่องนี้หรือไม่

๒) เมื่อเป็นความจริง รัฐบาลรู้ว่าการกระหรวงมหาคไทยได้ตั้งกรรมการ
สอบสวนเรื่องนี้โดยด่วนหรือยัง

นายเสียง ไชยกาล รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ตอบว่า
รัฐบาลกำลังสอบสวนอย่างรีบเร่ง ถ้าปรากฏความผิดและกระทำการทุจริตจริงแล้ว รัฐบาล
ก็จะจัดการลงโทษทุกวิถีทาง

๔.๔ กระตุถามที่เกี่ยวกับเรื่องทางด้านการมั่นคงปลอดภัยของประเทศ

กระตุถามในประเภนี้รวมไปถึง เรื่องการป้องกันประเทศซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการ
ทหารการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศไทยและความสัมพันธ์ระหว่างประเทศกับ
นานาประเทศและรวมถึงสิทธิการเมืองที่เป็นกับต่อประเทศ ส่วนใหญ่ของกระตุถามในประเภ
นี้ผู้ตั้งกระตุถามต้องการที่จะทราบนโยบายของรัฐบาลว่ามีในเรื่องนั้น ๆ อย่างไร กระตุถาม
ในประเภนี้ส่วนใหญ่เป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศทั้งภายในและภายนอก ซึ่ง
บางครั้งก็เป็นความลับ ดังนั้นลักษณะของกระตุถามและคำตอบกระตุถามจึงไม่อาจอ้างข้อเท็จจริง
ที่แจ่มชัดมาแถลงในที่ประชุมสภาได้ อย่างไรก็ตามสมาชิกสภาผู้แทนก็ได้ให้ความสนใจใน
เรื่องเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอเช่นกัน และจะเป็นส่วนกระตุ้นเตือนให้รัฐบาล
หวัดความเอาใจใส่ในเรื่องดังกล่าวด้วย จึงจะได้ศึกษาจากตัวอย่างกระตุถามดังต่อไปนี้

๑. กระตุถามของ นายยกเสียง เหมะภูมิ เรื่องเครื่องบินอังกฤษเข้ามาทิ้งระเบิด
ในเขตแดนไทย ได้ถามในที่ประชุมสภาผู้แทนในการประชุมครั้งที่ ๒๔/๒๕๕๑ สรุปสาระสำคัญได้คือ ^{๑๓}

^{๑๓} รายงานการประชุมสภาผู้แทน ชุดที่ ๑ ส่วนที่ พ.ศ. ๒๕๕๑, สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน

๑) ปูมินิกั้งระเบิดอังกฤษไค้บิลล่าเข้ามาในราชอาณาจักรไทยท้งที่ค้าบล
สู่โห่งรายา อำเภอสะเคา จ้งหวัคสังขลา ไค้บิลนวนเว็ยนประมาณครึ่งชั่วโมงแล้วท้งระเบิดลง
มาเป็นจำนวนมาก ดูกรายภูรสมคายหรัหัยสมบัติเสี่ยหาม รัฐบาลทราบเรื่องนี้และสั่งจัดการไป
แล้วอย่างไรหรือไม

๒) การที่ฝ่ายอังกฤษไค้กระทำเช่นนี้ คร้งนี้เป็นคร้งที่ ๒ คร้งก่อนท้งระเบิด
เหม็องริชอ กิ่งอำเภอไค้ะโม๊ะ จ้งหวัคนราธิวาส จุดหมายที่ถูท้งระเบิดคร้งก่อนและคร้งนี้
เป็นเหม็องแรส่วักยั้ง ๒ แห่ง พฤติการท้งนี้ดูว่าเป็นการไม่เคารพอธิปไตยของไทยหรือไม่
เพราะเหตุไค้

๓) ความเค็อคร้งค่าง ๆ ของภาคไค้เวลานี้ รัฐบาลไค้จะไปตรวจคอบตนเอง
หรือมอบหมายให้คณะบุคคลที่สมควรไปสังเกตุการณและระงับดุคขบ่ารุงสุให้เสร็จในเวลาเร็ว
วันจะไค้หรือไม่

นายเตียง ไชยกาล รัฐบาลไค้ช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ไค้ด้นกรมท้งถาม
สรุปไค้ว่า

๑) การท้งระเบิดที่เหม็องสู่โห่งรายา อำเภอสะเคา จ้งหวัคสังขลา สดมสวน
แล้วไม่เป็นการจริง

๒) การปฏิบัติของฝ่ายอังกฤษ เป็นการไม่เคารพอธิปไตยหรือไม่ พลั้งพลาค
อย่างไค้กำลังสอบสวนจัดเท็จจริง

๓) รัฐบาลไค้ส่งเจ้าหน้าที่ขึ้นดูฝ่ายปกครองและทหารออกไปสัคักรับฟัง
พฤติการณแล้ว

๒. กรมท้งถามของ นายอารีย์ ทัมติเวรกุล เรื่องการรณทหารจีนคณะชาติ ตาม
ในการประชุมสภาผู้แทน คร้งที่ ๔/๒๔๔๖ (วิสามันย ๒) ชุดที่ ๑ สรุปความสำคัญไค้ดังนี้ ๑๕

รายงานการประชุมสภาผู้แทน สมัยวิสามันย คร้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๔๔๖, สำนักงานเลขาธิการ-
สภาผู้แทนราษฎร หน้า ๔๒๔

จะมีการถอนทหารจากประเทศพม่าไปยังเกาะโทโมซา ฝ่ายไทยซึ่งจะต้อง
จ่ายเงินจำนวนหลายล้านบาท ขอดถามว่า

- ๑) ทหารจีนคณะชาติจะถอนจากพม่าผ่านไทยจริงหรือไม่
- ๒) ไทยต้องจ่ายเงิน ๓ ล้านบาท จริงหรือไม่
- ๓) การลงนามในการถอนทหารมีเพียง สหรัฐอเมริกา ไทย และจีนคณะชาติ
พม่าไม่ลงนาม ไทยลงนามเพื่อประโยชน์อะไร

พลตรี กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
ตอบกระทู้ถามมีความสำคัญสรุปได้ว่า

- ๑) การถอนทหารจีนคณะชาตินั้นเป็นความจริง ถอนตามมติขององค์การ
สหประชาชาติ
- ๒) ไทยต้องจ่ายเงิน ๒ ล้านบาท โดยสหรัฐอเมริกาจ่ายให้จากเงินที่ช่วย
เหลือไทย
- ๓) ไทยลงนามเพื่อปฏิบัติตามมติขององค์การสหประชาชาติ

๓. กระทู้ถามของ น.พ.พินกร พันธุ์กระวี เรื่องสัมพันธ์ในครีระหว่างไทยกับ
กัมพูชา ตามมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๓๐/๒๕๐๑ (สามัญ) มีสาระสำคัญดังนี้ ๑๕

เจ้าฟ้านโรคนสีหนุ นายกรัฐมนตรีกัมพูชา ได้แถลงการณ์ทางวิทยุพนมเปญว่า
ทหารไทยบุกรุกอำแดน ขอดถามว่า

- ๑) เป็นความจริงหรือไม่ ถ้าไม่มีไทยยื่นประท้วงหรือไม่ ถ้าไม่ยื่นเพราะ
เหตุใด
- ๒) เจ้าฟ้านโรคนสีหนุ นายกรัฐมนตรีกัมพูชา ได้เดินทางเข้ามาในไทยเมื่อ
วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๐๑ ได้พบใครบ้าง เจรจากตกลงอะไรและได้ออกแถลงการณ์อย่างไร

* รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร สมัยสามัญ พ.ศ. ๒๕๐๑, สำนักงานเลขาธิการ—
สภาผู้แทนราษฎร หน้า ๑๕๕๑

๓) สัมพันธไมตรีระหว่างไทยกับกัมพูชาถูกระงับกระเทือนด้วยคำกล่าวหาจาก กัมพูชาเสมอ มีมูลความจริงหรือไม่ ถ้าไม่มีมูลไทยประท้วงหรือไม่

๔) ปัญหาพรมแดนไทยและกัมพูชา จะทำความเข้าใจกระเทือนสัมพันธไมตรีหรือไม่ ได้ดำเนินการไปประการใดบ้าง

นายวิสูตร อรรถยุกติ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ตอบ กระทั่งถามสรุปได้ว่า

๑) ข้อความดังกล่าวไม่เป็นความจริง สำนักข่าวต่างประเทศรายงานคลาดเคลื่อน ได้ขอให้รัฐบาลกัมพูชาออกแถลงการณ์แก้ข่าวแล้ว

๒) เจ้าฟ้ามหาวชิโรดมเสด็จไปมาเมืองไทยพบกับนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีต่างประเทศ และรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทย ประชุมหารือปัญหาที่ประเทศทั้งสองสนใจร่วมกัน และได้ออกแถลงการณ์ว่าจะตั้งผู้แทนทั้งสองฝ่ายหารือเจรจาปัญหาต่าง ๆ ร่วมกัน

๓) ไทยกับกัมพูชามีพรมแดนติดกัน ปัญหาชายแดนจึงเป็นเรื่องธรรมดา หนังสือพิมพ์เจ้าจงบความไม่ไหวกระเทือนสัมพันธไมตรีกันได้ แต่ก็ปรับความเข้าใจกันได้

๔) ปัญหาพรมแดนระหว่างไทยกับกัมพูชา ได้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ทั้งสองฝ่าย เพื่อปรับปรุงแก้ไขอยู่แล้ว

สรุป

กระทั่งถามประเภทต่าง ๆ ที่ปรากฏในสภาผู้แทน หรือสภาผู้แทนราษฎร ^{๑๖}

^{๑๖} สภาผู้แทนราษฎร ใช้สำหรับระบบสภาเดี่ยวของไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ สภาผู้แทน ใช้ในระบบสองสภาของไทยอันประกอบด้วย พุทธสภา และสภาผู้แทน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๕ และ วุฒิสภา และสภาผู้แทน ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๔๘๐ (ฉบับชั่วคราว), ๒๔๘๒ และ ๒๔๙๑ ตามลำดับ

ในระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๕-๒๕๑๒ ส่วนแต่เป็นกระตุกที่มีลักษณะสอบถามข้อเท็จจริง และสอบถาม
 การดำเนินงานของรัฐบาลว่าใครดำเนินการไปแล้วใครใหม่ประการใด รวมทั้งได้เร่งรัดให้รัฐบาล
 ได้รับความจำเป็นการในสิ่งที่สมาชิกสภาผู้ตั้งกระตุกถามเห็นว่าเป็นการจำเป็นและรีบด่วน สำหรับ
 คำตอบกระตุกถามของรัฐบาลนั้น ส่วนใหญ่แล้วมุ่งที่จะสร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ตั้งกระตุกถามเป็น
 สำคัญ ลักษณะของคำตอบกระตุกถามต้องการที่จะแสดงข้อเท็จจริงใหม่ปรากฏในสภาและต้องการ
 ประนีประนอมกับสมาชิกสภามากกว่าที่จะบอกข้อเสนอนั้นของสมาชิกเสียทีเดียว สมาชิก
 สภาผู้แทนนิยมการตั้งกระตุกถามในเหตุการณ์ที่เห็นว่าประชาชนให้ความสนใจและมีบ่อยครั้งที่
 กระตุกถามนั้น ๆ เป็นเรื่องที่ประชาชนกำลังมีส่วนร่วมอยู่กับเหตุการณ์ที่สมาชิกได้ตั้ง เป็นกระตุกถาม
 ขึ้นอันเป็นผลให้สมาชิกสภาผู้นั้นได้รับความสนใจจากประชาชนอย่างเด่นชัด และทำให้กระตุกถาม
 ของสมาชิกสภาในลักษณะดังกล่าวได้รับการสนับสนุนจากประชาชนซึ่งส่งผลให้รัฐบาลต้องรีบ
 แลส่งแสดงข้อเท็จจริงหรือจัดการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจนทำให้สมาชิกสภาตั้ง เป็นกระตุกถามขึ้น
 อย่างรีบเร่งต่อไป